

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siodeniile si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redatiunea díreginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE.

Acestu numeru termina abonamintele facute pre treiluniulu *Juliu—Septemvre*, d'in actualulu anu 1871.

Deci invitamu pre confratii nostri romani, pre romanii de anima, sà-si reinnoésca abonamintele lor
si pre ultimulu treiluniu *Optomvre—Diecemvre: 1871*, pentru diurnalulu nostru „unicu“ in felulu seu de d'in
cóce de Carpati, — cà-ci si noi ne facuramu „neobositi“ in sbiciuirea viteloru.

Cu tóte cà amu mai amplificatu formatulu si contienutulu diurnalului, conditiunile de abonare voru
remanè totu cele de pone acusi'a, si anume:

a) pentru imperiulu Austro-Ungari'a	fi. 1 cr. 50.
b) „ Romani'a libera si pentru strainetate	fi. 2 cr.
c) „ invetiatorii poporali seraci si prevediuti cu atestatu emis de catra
óre-care persóna credibile, se va face si in venitoriu favorulu de diumetatea pretiului,
si asiè	fi. — cr. 75.

Celoru ce nu-si voru reinnoi abonamentulu se va suspendá tramiterea diurnalului, nesciindu noi
voi'a nimenui'a si nevoindu a ne obtrude.

Déca inse unii aru voi sà-si faca o comoditate óre-care pentru venitoriu, ca sà nu i se suspindá
tramiterea diurnalului neci pone ce-si va rennoi abonamintele sele: spre orientarea nóstra sigura ne rugamu,
ca unii ca acei'a, sà bine voiésca a se insinúa la noi ca abonanti „stabili,“ si li vomu satisface cererea.

Éra restantii d'in trecutu sunt chiamati a depurá pretensiunile nóstre.

Costulu abonaminteloru sà se tramita in epistóla francata séu pr'in „avise postali“

la

Aministrati'a „Gurei-Satului,“

in Aradu, strat'a Teleki-ana la nrulu 27.

Spre deslucirea situatiunei Bucovinene.

Ce tienuta iau domni de romanu d'in tíera?

La serbari nationale, léger, remanu pe-a casa, intr'u'
singura toilette; doctrinisindu: positiunea nóstra geografica
si mai alesu etnografi'a curtloru nóstre celoru stralucite boe-
resci, — ni impun seriosulu deobligamentu a nu ne pierde pasii
in cerculi vitiosi, ci sà fimu cu tóta bagarea de séma, cumu
amu potè trece noroiulu cosmopoliticu pedestri si neintinati,
cumu amu evitá „Seillam“ si „Charibdim“ cea periculósa,
a aliantiei universale israelite, care suntemu! unde se incurea

chiverniselele nóstre, — si mai pre susu de tóte cumu ne-am
potè asigurá de ragelosulu favoru alu balaurulu bicapitatu.

Iata un'a bucata de politica domnéscá, pentru a carei
finale deslegare inca nu s'a nascutu minte mojiécésca: —

* * *

I. Pentru ce nu participara mai multi romani bucovineni,
preoti si lumeni, sînguriti séu ca corporatiuni, la serbarea d'in
Putn'a?

R. Spre nefericire séu fericire compunetorii programei
de festivitaea putnense nu au luat compta de — *tipiculu
tieri!*

Descantaturi romanesci.

de pr'in tóte coturile
— de Vasiesiu P. —

1.

Of, of, of! si hei, hai, hai! —
Buna-e clis'a cu malaiu,
Ba-nca si-unu darabu de cósta
Fripta, scii 'n spudia de-a nósta,
Si-apoi sà-i dai càt'a vinu
Si viór'a lui Martinu,
Sà-mi traga un'a de doru,
Si-apoi bataru sà si moru. . . .

2.

Nu-e viéti'a mai frumósa,
De càtu candu me vedu la cósa,
Si-mi tragu bredile cincii si siésa, —
De dusmani Dieu neci cà-mi pasa.

3.

Este 'n lume o dícala,
Cà romanu-si face fala,
Díccendu cà-e voinicu de munte
Si cà 'n lupta-e totu in frunte.

4.

De candu sum eu popa 'n satu,
La multi pecate-am iertatu,
Si-numai pitiule-am luatú;
Eu odata-nse am gresitu,
Si-apoi candu m'am spoveditu,
Reu Draguti'a m'a belitu,
Dieu de-abie m'am mantuitu. . . .

5.

Vorba multa-e seracia,
Romanulu totu bea rachia,
Rachiu d'elu cu spiritusiu,
Pan' ce crucea i-ai si pusú. . . !

6.

Pela noi se totu vorbesce,
Cumú-cà némtiulu ne belesce; —
E si dreptu, e si mintiuna,
Dar' magiarulu ne sugruma. . . .

(voru urmá.)

~~~~~  
Una antrebari.

Óre **Rádai** aruncatu-si-a elu candu-va ochii si  
asupr'a Societatii de asigurare „Europ'a“? ! . .  
— Mai multi asigurati. —

A. si B.

A. Óre de ce sunt acum'a magiarii atátu de catraniti  
asupr'a slaviloru d'in Cislaitania, cà nu-e multu timpú, de  
candu erau sà-i manance de dragu? !

B. Hei, vedi frate! asiè sunt ómenii cari nu vedu mai  
departe, de càtu càtu li curge nasulu; apoi vedi pre timpulu  
acelu de dragoste, slavii ajutorau pre magiari la recastigarea  
drepturilor lorú nationali, crediendu, cà magiarulu inca e  
iubitoriu de libertate si dreptate. Dar' magiarii in urma, dupa  
ce se vediura pe calu, legandu ortacia dualistica cu nemtii,  
speculara, cà ortacii lorú dualistici de d'in colu voru poté  
face cu slavi, ceea ce facu dloru, magiarii, cu noi romanii  
de d'in cóci; dar' uritu se au mai insielatu . . si vediendu, cà  
ce o patiescu acum'a ortacii lorú nemtii d'in partea slaviloru,  
li e téma, cà in scurtu timpú au sà o patiesca si stapanito-  
rii nostrii magiari cu noi romanii de d'in cóci, — apoi vedi  
au cauza sà fia catraniti, cà-ci pe cumu se croesce, apoi  
faimós'a ortacia dualistica cam sta pe duca.

A. Si apoi sciu cà nu-o sà-o oprésca nime.

A. Audi frate, cà cu ocasiunea conferintiei cà-  
iloru ferate, care se tienù mai de una-di la Berlinu,  
la toastulu lui Openheim d'in Vien'a se-a cantatu  
imnulu austriacu? . . .

B. Ast'a n'aru fi frate de neci o insemnatate,  
numai sà nu se intemple, ca sà ni cante si imnulu  
Bucusiescu la — Vien'a. . . !

~~~~~  
A. Ce deschilnire e între *Nepomucu Ionu celu bemescu*,
si *Hopentolera romanescu*? Há!

B. Pre *Nepomucu celu bemescu* l'au aruncatu in *Mol-
dov'a*, pe candu pre *Hopentolera celu romanescu* ilu scotu
nu numai d'in *Moldov'a*, ci si d'in *Romani'a*!

TAND'A si MAND'A.

T. Scii tu mài Mando, cine judeca si critica acum'a literatur'a si
diurnalistic'a romana?

M. Cine?

T. Catanele nemtiesci!

M. Ce spuni?! dar' bine, de unde sciu ei regulele literaturéi
nóstre?

T. D'in reglementulu catanescu. . . .

M. Nume face sà ridu, ci mài bine spune-mi dupa care intieptiu-
ne critica ei?

T. Dupa cea cu *halb-rechts, halb-links, kehrt-euch, marsch*. . . .

M. (serious): No frate, cà apoi atunci Dieu si potemu díce litera-
turei si diurnalisticéi nóstre: „marsch!“ si te ascunde de rusinea ómeniloru
acestor'a. . . .

~~~~~  
T. Scii frate, ce e bucuri'a indoita?

M. Ce?

T. Bucuri'a indoita e, candu se alege *Siepetianu* de de-  
putatu pentru sínodulu eparchiale d'in *Caransebesiu*. . . .

M. Cumu se intielegu eu ast'a?

T. Fórte usioru; vedi *Siepetianu* se bucura cà a potutu  
fi si elu deputatu, ér „*Albina*“ se bucura de bucuri'a lui. . . !

~~~~~  
T. Ce cugeti Mando! ce ni-au lasatu sulitiasii dupa plecarea lorú?

M. D'apoi ce sà ni fia lasatu? decátu — *gonoiu, strentie si detorie*

La L. C

Nu mai plange frumósica
Dupa-unu nume de badica,
Cà-e pecatu de Domnudiéu,
Sà suspine poptulu teu!

Cà nu credu, sà fia 'n lume
Vr'unu voinicu romanu cu nume,
Carele sà nu voésca
Pe *Lucreti'a* sà-o iubésca. . . .

Si-apoi scii o paserica,
Ca si tine frumósica,
Ce doiosu scie cantá,
Toti romanii-o-arú sarutá
Pre *Lucreti'a Cost'a*, —
Crede me pre legea mea!

Vasiesiu P.

TEATRU NATIONALU IN ARADU.

IV.

Epistol'a lui Siandricu catra fratele seu de cruce Todorica.

Carissime frate!

„Gargaunii“ se representara Mercuri, la 16. Augustu. — Este de insemnatu, ca la representatiunea acest'a teatru a fostu mai cercetatu decatu de comunu, si acest'a o amintiescu pentru aceea, pentru ca Dlu Pascali a capatat mai bunu gustu spre a se produce unui publicu catu mai numerosu.

Dupa ce music'a-si fini alarm'a sa, cortin'a se ridicà, — Dlu Balanescu in rolulu seu de Fridolinu infatiosà fati'a santului Lazaru. Amortitu, invaipaiatu si insufletitu de amoru, rusinosu inse de sfiel'a lui, maniosu de confusi'a ce-lu prostesce, stà ciudatu ca celu d'in poveste, si procopsitu ca celu d'in „Patitulu“ Dhui Vulcanu, ca-ci d'abia-si scia deschide gur'a, — pare ca representà pre studintii ce respundu tacendu si se scusa, ca si-au invetiatu lectiunile dar' nu se sciu esprime. — Pre Dlu Pascali ce erà amorisatu de Iuli'a Mari'a Crampolini in rolulu seu de Siampiniacu ilu potemu numi de unu adevratu gargaunu (pre bina), uitandu ca de altminte e unu consorte fidelu.

Dn'a Pascali in rolulu ei de Dn'a Camila pòte representà o femeie emancipata. Me poti intrebà, cumu asiè? Uita bine! Ca femeie emancipata lasa, ca Dlu Pascali sà fia sedusu; in ambitiunea ei ilu insiela; in desmerdarea ei inse i lega ochii; in capritiulu ei de femeie ilu faci sà jòce miti'a orba; in dreptulu unei femeie emancipate ilu arestà; èr' in crudelitetea unei femeie emancipate ilu faci sà flamendiesca, si in fine in virtutea legiloru animei ilu faci sà strige: „Mi-su flamendu! sluginico! ada-mi sà mancu!“ Vedi, éca asiè suntemu cu femeiele emancipate si cu barbatii neemancipati.

Altu-cumu „Gargaunii“ sunt unu feliu de morbu. — Si anume: gargaunu este acel'a care iubesce urindu, — si sèmena mai bine cu fluturiu, ca-ci si cel'a si est'i a sburatorescu depe flòre pre flòre, spre a suga agredintiele de mere, si remanu inveninati! — Renumele artistiloru ce au rotatu reclamà unu numeru mare mai mare de publicu, sà fia cas'a plina plinutia; dara publiculu se scusà, ca este satulu de „gargauni“, ca-ci i pòte vede si pre trotoirulu strateloru preamblandu-se cutu e drag'a de di; vede „gargauni“ in amoru, vede „gargauni“ in politica; vede in Romani'a o lume dee, ba ce e mai multu vede si „gargaunce“ de ajunsu. Si are dreptute. Deci pecatu a fostu a aduce pies'a ast'a asiè departe, chiaru d'in Franci'a; ca-ci potemu si noi servi cutarui scrietoriu asemene sujetu in originale nationale. . . .

Asia dara?!

Alu teu frate de cruce:

Siandricu,
celu micu.

ANECDOTA.

— tramisa de Demetriu Machi. —

Preamblandu-se pr'in tergu duoi domnisorii de studenti, si trecendu pre lunga unu tieganu, ce tienea pe hastrai-calu de capestru spre vendiare, — domnisorii se consultara a face o gluma cu tieganulu, deci-lu intrebarea: „cu catu dai rifulu de pandia mai tiegane?!“ La ce tieganulu ajutandu còd'a la calu li dise: „placa-vi in duchènu, ca acolo sunt calfele, si vi voru spune!“

TRENC'A si FLÉNC'A.

T. Èn spune-mi Flénco draga! ore de unde are Mariuti'a lu Strimbòe vesmintele cele atatu de frumòse si scumpe? ca Dieu la ei a casa e numai seraci'a gòla.

F. D'apoi lucra sorman'a ca-ci catu e diu'a si nòptea e totu cu aculu in mana.

T. Ei bine draga sà lucrui cu aculu si sà-ti faci asiè vesminte scumpe?!

F. Trebuie sà scii tiucu-te, ca dins'a lucra fòrte bine si frumosu apoi scii draga, lucrulu bunu si frumosu se platesce in diu'a de astadi.

T. Apoi sà nu te manance ciud'a soro draga? candu audi pe tenerii nostri critisandu damele romane, cumu-cà aru fi falòse si ca-si petrecu mai bucurosu cu straini, pre candu. . . .

F. Dar' ce ti s'a intemplatu éra scumpo?!

T. Inchipuesce-ti numai: la Balulu trecut, ba sà-ti jòce unulu macaru cu o romana, ei totu cu jidance.

F. D'apoi asiè e lumea soro draga: totu insulu cauta de unde traesce!

GACITURA.

D 3.5.8. a a a
a a a
A A A ni s+cl b tr
a a a
a A a

(Deslegarea: Dea numeri multi ani, esti betram.)

CIGURI-MIGURI.

[*] In Franci'a se a fostu constituitu unu jude-tiu, care sà judece pre toti vinovatii patriei; venira inse la acea convingerea, ca vinovatii nu potu fi judecati de cei vinovati. . . !

* * Muscalulu sà-si fia oferatu éra-si amicitia a Franciei. Unu barbatu alu Franciei inse i-a respunsu, ca francesiloru li e scarba acum'a de o musca, care si-a bagatu dejà botulu in pre multe spurcatiuni.

× „Pester Llyoid“ dice ca fatia de miscamintele, d'in Romani'a, Austro-Ungari'a fore de neci o indoiela va merge mana in mana cu Germani'a. — Va sà dica ca, Ostr-Ungari'a totu-de-un'a va fi de Germani'a trasa nu numai de mana, ci si de pèru.

+ „Cunòsee te pre tine insu-ti!“ dicitu subscritorii articolului d'in nrulu 62 alu „Albinei;“ si intru adevèru, ca deca Dloru aru fi avutu cunoscintia de sine, de siguru nu i-aru fi potutu portà unu comediantu de nasu, ca talianulu pre maiemuti a, si nu aru fi jocat pre a grositia comedia cu ei, ca sà faca de risu la pilaritie.

Meliti'a Redactiunei.

„O declarare de amoru simpla, dar' totu-si in poezia“ — Noi suntemu d'in capulu locului pentru emanciparea femeiloru, — acést'a este unu punctu d'in program'a noastră. Titulatulu versu combate d'in un'a privintia dis'a emancipare; ei bine, ca să nu trecemu de egoisti o să-lu publicamu, parte că e bunisioru, parte că numai estu-modu se potu lamuri principiile, si apoi — adeverulu.

Dlui I. T. in *Capucanului* (Bucovin'a): Abonamentulu DTele este inregistratu pentru lunea Septemvrie, Octomvrie si Novembrie. Salutare!

Dlui G. R. in C. — Dlu I. P. *Desnu* c de multu destituitu d'in postulu de directeru tienutale alu Bancei „Transilvania“, si in loculu lui este denumitu Dlu *Roth* in Temisiór'a, éra in Aradu e acum' numai o proto-agentura, in capulu carei'a sta Dlu *Ioane Dobosiu*; pr'in urmare adreséza te la unulu d'in esti duoi d'in urma.

Clubului „*Uniunea Liberala*“ in *Bucuresci*: Pré bucurosu vi vomu scrii. Speduirea o am inceputu cu nrulu trecut. Costulu postalu pre anu face 3. lei noi. Priimiti salutarile noastre!

Dlui F. A. in Ch. — Cele tramise sub nrulu 1 si 2 sunt de publicatu, éra a 3-a nu, pone ce ne vomu informá si noi.

Dlui Dr. Dr. in *Turinu*: Respectele ti le-am prezentatu, primesce resalutari le loru si ale mele. Omulu „*providentiale*“ este celu dela „*Albina*“ dlu B. cá-ci chiamatu ori nechiamatu *elú însu-si se botezá astufeliu!* Cátu egoismu, cáta ambitia, cáta arogantia prósta! . . . Dá Ondrasiu si-a ajunsu scopulu pone acusi'a, nu sci'nu inse, cumu o să se sente dupa pac-

tulu cu Boemii? . . . Romanii nu numai dormu, dar' si *viséza*, si vedi ast'a e ce me mai mangae, cá-ci viséndu cinc-va celu pucinu lucréza — *spiritulu*.

On. *Colegi* dela „*Telegrafulu*“ de Bucuresci si „*Column'a lai Traianu*“ — Amu dorí a sei motivele Dvostra de ce să nu fia invitati si redactorii diurnaleloru umoristice la congresulu pressei romane? — Au nu tóte diarele nationali au unulu si acel'a-si scopu finale? . . .

Dlui S. *Rotariu* in I. — Amu facutu stramutarea ceruta si pe venitoriu.

Dlui *Nicolau Pant'a* in V.-L. — Dá susutienemu favorulu pentru *invetiatorii poporali „seraci“*; DTA inse abonandu-te in primul semestru cu fi. 3. nu ti-ai subiscalitu caracterulu de „*invetiatoriu*“, neci nu ai reflectatu la „*seracia*“, éra noi neavendu onórea a te cunósce, te-amu fostu inregistratu intre abonatii regulati sub nrulu 193. Au nu ai priimitu diurnalulu sub totu decursulu primulu semestru in lips'a „*caracterului*“ depe adresa? Ér' dupa ce a espiratu semestruulu, firesce ti s'a sistatu *tramite*rea diurnalulu, fiindu-cá nu ti-ai reinitu abonamentulu, neci nu ne-ai avisatu macaru pone acum'. Asié dara neci post'a, neci noi, nu suntemu de vina, ci singuru DTA. — Cátu pentru presinte ti-amu tramisu nrii de pe semestru alu II. si pentru cei viitori te-amu insinuat in conformitate cu cererea DTale. *Quit!*

Confratelú nostru d'in Urbea mare: Exemplariile d'in nrulu 110 alu „*Telegrafulu*“ de Bucuresci, de cáte am dispusu, au trecut; dar' o să procuramu si pentru DTA cerutele exemplarie. Multumire pentru cele tramise, si fii siguru de discretiunea noastră.

Proprietariu, editoriu si redactoru diriginte: **Mircea B. Stanescu.** — Girante respundietoriu si coreactoru: **Basilii Petricu.**

Apelu

contra stimatii alegetori d'in cerculu *Chisineu*.

In consunantia cu programulu meu ce l'am fostu emis cu oca's'a alegerei, si spre a luá in desbatere comune o cestia importante, ce directaminte apartiene la interesele locali ale comunelor d'in cerculu electoral de Chisineu, — vinu a aduce la cunosci-inti'a publica, cá cu scopu de convenire si de a tiené o **conferintia confidentiunale**, de adi intru un'a septamana, adica Domineca in 15. Octomvrie, 1871. dupa stilulu nou, dupa amédi la 3 óre, me voiu presentá in Chisineu, in centrulu cercului.

Dreptu ce cu tóta stim'a invitu pre comunele d'in disulu cercu, să binevoésca pre atunci a participá pr'in cáti-va delegati la intentiunat'a convenire fratisésca si conferintia confidentiunale, in localitatile Casinulu d'in Chisineu, spre a ne intielege si spre a ajunge la unu resultatu óre-care.

Sperandu si asta data pretiuitlu spriginu, ce-lu ceru in interesulu cercului, remanu devotatu si dorindu vedere ferice!

Aradu, in 8. Octomvrie, 1871, nou.

Mircea B. Stanescu,
ca deputatulu poporului d'in cerculu electoral de Chisineu (comitatulu Aradului)
pentru Camer'a Ungariei.

Anunciu.

S'a pusu in lucrare litografica totu loculu cu solemnitatea depunerei daruriloru oferite de romani si romance pe mommentulu lui *Stefanu celu mare* la monastirea *Putn'a*, desinata de dnulu pictoru si fotografu *C. Satmari*, ce intr' adinsu a fostu dusu acolo.

Pre tablou se aréta splendidulu cortegiu, cumu dómnele romane ducu frumós'a urna consacrativa, elegantele epitate oferite de dómnele Romane si Bucovinene, flamurile oferite de dn'a Haralambie si de dómnele d'in Iassi, cumu si acele ale Institutulu de Bele arte.

Asemenea s'a desenatu totu personagiulu asistentu, maretulu artu de triumfu, aridicatu la pórt'a monastirei, cumu si pitorésc'a situatiune a santei monastiri *Putn'a* fundatu la anulu 1465.

Dá. doritori a posiede acestu memorabilu tablou national sunt cu onóre rugati a adresá cererile D-loru la subsemnatulu*) impreuna cu pretiulu de 5. franci**) unu exemplariu si-lu voru primí pr'in posta bine ingritu.

Maiorulu **D. Pappasogulu,**
Bucuresci, Calea Vacaresci, la nrulu 151.

497 n. civ.
1871.

1.—3.

Publicare de licitatiune.

D'in partea preturei d'in Buteni cu acést'a se face cunoscutu, cumu-cá averile miscatóre esecutate dela *Pascu Luc'a* si consortii lui pe partea lui *Vasílie Desco* si *Germanu Groz'a*, anume: 7 *parechi de boi*, pentru escontentarea pretensiunei de 66 fl. 85 cr. si accessoriele legali, in a 24-lea Octomvrie a. c. in aintea de médi la 10 óre, *la cas'a comunale, in Chisindia*, pe langa pretiu in bani gat'a, se voru vinde pe calea licitatiunei publice. —

Buteni in 1. Octomvrie, 1871.

Stefanu Novacu, m. p.
pretore t. ca jude esecutatoru.

*) Altu-cumu pentru inlesnire si redactiunea noastră primesce comandele si le va inaintá.

**) = 2. fl. in v. a. fore agio socotitu.

Redact.